

Risalelerdeki hizmet prensipleri, hiç değişmez prensipler midir? Yani zamana ve mekâna göre ilerde değişiklikler yapılamaz mı?

Kâinatta değişmeyen şeyler olduğu gibi, değişen şeylerde vardır. Kâinatın temel nizamını ayakta tutan kanunlar değişmez. Mesela itme ve çekme kanunu, suyun kaldırma prensibi, soğğun üşütme, sıcaklığın yakma özelliği, vs... Bunlar kâinatın başlangıcından beri değişmeyen ve alemin nizamını sağlayan temel kanunlardır ve asla değişmezler.

Bir de kâinatın sürekli tazelenen ve değişen yüzü vardır; burada sabitlik ve durağanlık yoktur. Her şey mükemmele doğru sürekli hareket ve değişim içindedir. Her asırda insan neslinin, her baharda canlıların değişip kabile kabile gelip gitmeleri bu değişimi zahir olarak gösteriyor.

İnsan, yaşam süreci içinde, hem maddi hem manevi olarak sürekli değişiyor ve tekemmül ediyor. Çocukluktan gençliğe, gençlikten ihtiyarlığa, ihtiyarlıktan kabre ve kabirden ebed yolculuğuna doğru sürekli hareket etmesi ve değişmesi, değişimin kâinatın bir hakikati olduğunu ispat ediyor.

Felsefede de statik kâinat anlayışını savunanlar olduğu gibi, değişimi ifade eden diyalektik materyalizmi savunanlar da olmuştur.

İşte kâinattaki bu değişim ve tekemmül kanunundan dolayı dinler ve şeraitler de değişiyor ve tekemmül ederek olgunlaşıyor. İlk insanlar müptedi ve basit nazarlı oldukları için, Allah onlara basit ve anlaşılır bir din ve şariat gönderiyordu. Sonra insanlar kâinattaki değişim ve tekamül kanunu gereğince terakki edip, tekemmül ediyor. Böyle olunca, ilk din ve şariat tekemmül etmiş insanlara kifayetsiz gelmeye başlıyor; Allah da yeni din ve peygamberlerle şariatını genişletip tekemmül etmiş insanlara uyumlu hale getiriyor.

Nasıl kâinatın değişen yüzünün yanında, bir de değişmeyen yüzü varsa; aynı şekilde din ve şariatın da değişmeyen ve sabit bir yüzü vardır. Dinin temelini oluşturan iman ve ibadet esasları, asla ve kata değişmezler ve sabittirler. Bütün semavi dinlerin ve peygamberlerin müttefik olduğu değişmeyen bir esası ve temeli vardır. O da iman ve ibadettir. Kur'an-ı Kerim'in kanunları içinde de aynı mana vardır. Değişmeyen, sabit bir tarafı olduğu gibi, değişen ve gelişen, yoruma açık hükümleri de vardır.

Mesela âyette; "**düşmanlarınıza karşı hazırlıklı olun, onlara galip gelmek için at besleyin**" diyor. Şimdi Kur'an'ın bu hükmünde sabit olan ve değişmeyen yön; "**düşmana karşı hazırlıklı olun**" hükmüdür. Burada bir değişme olamaz. Değişime açık olan yön ise, "**at besleme**" hususudur. Zira o zaman at iyi bir savaş

aracı iken, insanlığın tekamülü ile artık at müzelik bir durumdadır. Yeni savaş araçları ise; tank ve tüfektir. *Şimdi biz kalkıp füze ve tanka karşı at mı besleyeceğiz?*

İşte Kur'an-ı Kerim'in bir hükmünün değişen ve değişmeyen iki yüzü. Öyle ise ne toptan değişimci olacağız, ne de toptan sabitçi ve durağancı olacağız. Hak olan, vasatı takip etmektir. Yani değişmeyen şeylere sahip çıkıp, değişen şeylerde de ısrar etmeyeceğiz.

Aynı ölçü Risale-i Nur'un hizmet prensipleri için de geçerlidir. Risale-i Nur'un hizmet prensipleri içinde sabit, değişmeyen bir yüz olduğu gibi, tekamüle açık ve değişime müsait bir yüzü de vardır. Bu yüzden değişim ve sabitlik kavramlarını kökten ve toptan hale sokmamak gerekir. Yani toptan, *"ben sabitçiyim, hiçbir şey değişmez. Üstad'ın döneminde ne varsa o aynen devam edecek, değişim olmaz"*, demek nasıl kanun-u âleme zıt bir durum ise, aynı şekilde, *"her şeyi değiştirmek gerekir, Üstad geride kaldı, yeni kitap yazalım, yeni hizmet metotları oluşturalım"* deyip, maziye ve kökü toptan kesmek de zıt ve yanlış bir tutumdur.

Bu ölçüler ışığında bakıldığında, Risale-i Nur'un hizmet metodu ve prensipleri içinde değişen prensipler olabileceği gibi, evrensel ve sabit, değişmeyen prensipler de vardır. Mesela Risale-i Nur'u orijinal metninden okumak ve sair insanlara tebliğ etmek evrensel ve sabit bir prensiptir. Okuma ve tebliğ sunumları zamana ve zemine göre değişken bir şeydir. Bir kalıbı ve tarzı yoktur.

Mesela, günümüzde Nurları ölçülü ve yerinde bir izah ile okumak gerekli bir durum haline gelmiştir. Zira Üstad'ın döneminde kullanılan dil ile şimdi kullanılan dil arasında çok fark oluştu. Bu farkı kapamak için, hatibin izah etmesi ihtiyaç halini almıştır.